

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Івано-Франківської обласної державної адміністрації
Вище професійне училище №7 м. Калуша

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВПУ №7 м. Калуша

Володимир МЕЛЬНИК

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	Економічна теорія
спеціальність	G19 "Будівництво та цивільна інженерія"
галузь знань	G " Інженерія, виробництво та будівництво"
освітньо-професійна програма	"Будівництво та цивільна інженерія"

Викладач Оксана Ониськів

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії

Протокол № 1 від 26.08.25

Голова ЦК Надія Шопя

Калуш

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни
2. Мета, завдання навчальної дисципліни
3. Очікувані результати навчання
4. Програма навчальної дисципліни
5. Структура навчальної дисципліни
6. Зміст навчальної дисципліни
7. Критерії оцінювання результатів навчання
8. Список рекомендованих джерел

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни “Економічна теорія” складена відповідно до нормативної складової освітньо-професійної програми “Будівництво та цивільна інженерія” підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності G19 “Будівництво та цивільна інженерія” галузі знань G “Інженерія, виробництво та будівництво” і вивчається в першому семестрі другого курсу.

Згідно з навчальним планом на вивчення дисципліни “Економічна теорія” виділено 60 академічних годин (2 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 40 години (лекції - 30, практичні роботи – 5, семінарські заняття – 5, залік - 2), самостійна робота студентів – 20 годин. Програма включає два модулі: Модуль 1. Основи економічної теорії. Попит, пропозиція, виробництво та витрати; Модуль 2. Економічне зростання, нестабільність і державне регулювання.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового заліку з урахуванням результатів поточного контролю.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни

Основною метою вивчення економічної теорії є формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

Головне завдання навчальної дисципліни полягає у вивченні загальних засад економічного життя суспільства; розкритті закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв'язку її структурних елементів; з'ясуванні механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності; визначенні принципових рис основних соціально-економічних систем та напрямів їх еволюції, ролі економічної теорії в розробленні шляхів планомірної трансформації постсоціалістичної економіки в соціально орієнтовану економічну систему.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

- Знати зміст понять: економіка як сфера життя, домогосподарство, підприємницька діяльність, сталий розвиток
- Вільно оперувати поняттями: соціальна держава, ринкова економіка, конкуренція, бюджет, податки, прибуток, зарплата, професія, лобізм, корупція.
- Розуміти функції підприємців, домогосподарств і держави в ринковій економіці.
- Називати учасників різних ринків: покупців і продавців.
- Розуміти роль грошей в ринковому кругообігу .
- Знайомити з принципами та механізмами ринкової економіки.
- Розуміти основні засади економічних відносин «держава - підприємець» та «держава - людина».
- Знати загальні права та обов'язки платників податків.
- Розуміти відмінності між потребами, бажаннями і можливостями людини.
- Розуміти необхідність та межі державного втручання в економіку.
- Розуміти причини корупції.
- Знати про масштаби впливу глобалізації на економіку, культуру, довкілля, людину.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Основи економічної теорії. Попит, пропозиція, виробництво та витрати

Змістовий модуль 1. Вступ до економічної теорії та основи функціонування економічних систем.

Вступ. Предмет, методи і функції економічної теорії. Економічні категорії та закони. Основні напрями і школи світової економічної думки. Економічні потреби та їх види. Економічні системи. Типи економічних систем.

Змістовий модуль 2. Попит, пропозиція та економіка підприємства.

Попит. Пропозиція. Ринкова рівновага. Еластичність попиту та пропозиції. Розв'язування задач на попит, пропозицію та ринкову рівновагу». Витрати та їх види. Основні характеристики підприємства як суб'єкта ринку.

Модуль 2.

Економічне зростання, нестабільність і державне регулювання

Змістовий модуль 1. Функціонування ринку в умовах конкуренції та економічних коливань

Конкуренція. Монополія. Сукупний попит. Сукупна пропозиція. Економічне зростання та його типи. Циклічність економіки.

Змістовий модуль 2. Нестабільність економіки та державне регулювання

Інфляція. Безробіття. Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям. Необхідність і сутність державного регулювання економіки. Основні інструменти монетарної політики держави. Фіскальна політика держави.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва модуля/теми	Кількість годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
Модуль 1 Основи економічної теорії. Попит, пропозиція, виробництво та витрати	30	14	4	2	10
<i>Змістовий модуль 1. Вступ до економічної теорії та основи функціонування економічних систем</i>	13	6	-	2	5
<i>Змістовий модуль 2. Попит, пропозиція та економіка підприємства</i>	17	8	4	-	5
Модуль 2. Економічне зростання, нестабільність і державне регулювання	30	16	1	3	10
<i>Змістовий модуль 1. Функціонування ринку в умовах конкуренції та економічних коливань</i>	15	8	-	2	5
<i>Змістовий модуль 2. Нестабільність економіки та державне регулювання</i>	15	8	1	1	5
Разом за 5 курс	60	30	5	5	20

6. Зміст навчальної програми

№ з/п	Зміст заняття	К-ть год.			
		Лекції	ПР	Семінарські	Залік
1	2	3	4	5	6
1	Вступ. Предмет, методи і функції економічної теорії.	1			
2	Економічні категорії та закони	1			
3	Основні напрями і школи світової економічної думки	1			
4	Семінарське заняття 1. «Роль економічної теорії в сучасному суспільстві»			1	
5	Економічні потреби та їх види	1			
6	Економічні системи	1			
7	Типи економічних систем	1			
8	Семінарське заняття 2. «Економічні системи та моделі їх розвитку»			1	
9	Попит	1			
10	Пропозиція	1			
11	Ринкова рівновага. Еластичність попиту та пропозиції	2			
12					
13	Практичне заняття 1. «Розв'язування задач на попит, пропозицію та ринкову рівновагу»		2		
14					
15	Витрати та їх види	2			
16					
17	Основні характеристики підприємства як суб'єкта ринку	1			
18	Практичне заняття 2. «Витрати виробництва»		2		
19					
20	Модульна контрольна робота	1			
21	Конкуренція	1			
22	Монополія	1			
23	Семінарське заняття 3. «Форми конкуренції: плюси та мінуси для держави»			1	
24	Сукупний попит	2			
25					
26	Сукупна пропозиція	2			
27					

28	Семінарське заняття 4. «Інфляція і безробіття – сучасні проблеми економік країн світу»			1	
29	Економічне зростання та його типи	1			
30	Циклічність економіки	1			
31	Інфляція. Безробіття	1			
32	Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям	1			
33	Практичне заняття 3. «Тестування та узагальнення знань»		1		
34	Семінарське заняття 5. «Глобалізація і сталий розвиток: виклики для України»			1	
35	Необхідність і сутність державного регулювання економіки	1			
36	Основні інструменти монетарної політики держави	1			
37	Фіскальна політика держави	1			
38	Модульна контрольна робота	1			
39	Залік				2
40					

7. Критерії оцінювання

Бали		Знає	Уміє
1	Початковий	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються учнем окремими словами, реченнями.	Здобувач освіти вміє на елементарному рівні розпізнавати і відтворювати окремі факти, об'єкти, що позначаються окремими словами і реченнями. Має низький рівень знань про економічну теорію.
2		Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.	Здобувач освіти вміє відтворити знання з економічної теорії на елементарному рівні.
3		Здобувач освіти знає матеріал на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Здобувач освіти з допомогою викладача здатен відтворити навчальний матеріал, виконати частину простих завдань.
4	Середній	Здобувач освіти володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. Знає суть і завдання предмета.	Здобувач освіти має обмежений обсяг навичок роботи, здатний користуватися підручником, з допомогою викладача відтворює значну частину навчального матеріалу.
5		Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий. Має поняття про економічну теорію, її види і цілі досягнення.	Здобувач освіти здатний з допомогою викладача логічно відтворити значну його частину. На середньому рівні може виконати завдання за отриманими знаннями з даного предмета.
6		Здобувач освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і уміння основних понять економічної теорії.	Здобувач освіти з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.
7	Достатній	Здобувач освіти знає вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, контролює власні навчальні дії. Знає утвердження певних тверджень.	Здобувач освіти здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на утвердження певних тверджень.

Бали		Знає	Уміє
8		Здобувач освіти знає програмовий матеріал на рівні узагальнення, систематизації інформації під керівництвом учителя, на рівні контролю власної діяльності з виправленням помилок на підтвердження певних понять економічної теорії.	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних понять економічної теорії під керівництвом викладача.
9		Здобувач освіти вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, знає розв'язок задач в стандартних ситуаціях, має широкі загальні та базові теоретичні знання.	Здобувач освіти самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу. Усвідомлено користується довідковою інформацією. Припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
10		Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, вміє усвідомлено застосовувати нову інформацію обсягом, передбаченим програмою. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач.	Здобувач освіти виявляє початкові творчі здібності. Самостійно знаходить джерела інформації та використовує їх відповідно до цілей.
11	Високий	Здобувач освіти має початкові творчі здібності, знає цілі власної навчальної діяльності, має підприємницьку ідею, знаходить джерела інформації і знає їхнє застосування для економічної теорії..	Здобувач освіти вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, визначаючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує особисту життєву позицію.
12		Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, вільно висловлює думки, аналізує і узагальнює матеріал, використовує додаткові джерела знань, зіставляє набуті теоретичні знання із реальними життєвими фактами, планує	Здобувач освіти виявляє творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання. Має значні конкретні практичні і теоретичні навички, продуктивно застосовує їх; виконує

Бали	Знає	Уміє
	особисту навчальну діяльність, оцінює результати власної роботи, виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили.	практичні завдання на високому рівні.

8. Список рекомендованих джерел

1. Конституція України. – К.: 1996.
2. Господарський кодекс України від 16.01.06. №436; ВВР, 2003 №18, № 19-20, №21-22 із змінами, внесеними згідно із законами України.
3. Про приватизацію державного майна: Закон України від 04.03.92. №2163, ВВР, 1992 №24 із змінами, внесеними згідно із законами України.
4. Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію): Закон України від 06.03.92. №2171, ВВР, 1992 №24 із змінами, внесеними згідно із законами України.
5. Про товарну біржу: Закон України від 10.12.91. №1956, ВВР, 1992 №10 із змінами, внесеними згідно із законами України.
6. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.06. №3480, ВВР, 2006 №31 із змінами, внесеними згідно із законами України.
7. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.01. №2210, ВВР, 2001 №12 із змінами, внесеними згідно із законами України.
8. Базилевич В.Д., Економічна теорія. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
9. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С. Політична економія. – К.: Ельга, 2000.
10. Башнянин Г.І., Шевчук Є.С. Політична економія. – Львів.: «Новий Світ-2000», 2011. - 479с.
11. Мочерний С.В. Політекономія: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 386с. – (Вища освіта ХХІ століття).
12. Семененко В.С., Коваленко Д.І. Економічна теорія. Політекономія: Навч. посіб. 2-ге вид. доп. та перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 428с.
13. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 480с.
14. Ніколенко Ю.В. Політична економія. Серія «Електронні видання». – К.: Видавничо-книготорговельна компанія «Центр навчальної літератури», 2010. www.cul.com.ua

Додаткові джерела

1. Базилінська О.Я. Макроекономіка: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442с.
2. Кривцов О.С., Бережний В.М., Онегіна В.М. Макроекономіка у запитаннях і відповідях: / Навч. посіб – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 200с.: іл.
3. Мочерний С.В. Економічна теорія. Навч. посіб. 3-тє вид. доп. та перероб. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 640с. (Альма-матер).

4. Мочерний С.В., Скотний В.Г. Основи економічних теорій. Підручник. – Львів.: «Новий Світ-2000», 2011. – 600с.
5. Олійник О.В., Тимченко І.Є. Олімпіадні завдання з економіки: Збірник. – Харків.: Веста: Вид-во «Ранок», 2008. – 400с.
6. Рибалкін В.О., Бодров В.Г. Політична економія: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. – К.: Академвидав, 2007.
7. Старостенко Г.Г. Політична економія. Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 344с.
8. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719с.
9. Економічна енциклопедія / За ред. Б.Л.Гаврилишина, А.С.Гальчинського та ін. : У 3-х т. – К.: Академія, 2000.
10. Економічна теорія: Підручник / В.Г.Чепінога. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 656с.

Методичне забезпечення

Електронні ресурси:

Офіційні сайти:

1. <http://www.rada.kiev.ua/>
Офіційний сайт Верховної Ради України. На сайті містяться Конституція України, законодавство, законопроекти. Тут можна отримати інформацію про пленарні засідання, депутатський корпус. На сайті є посилання до сайтів Парламентів закордонних країн, сторінки депутатських фракцій та груп, міжнародні парламентські інститути.
2. www.kuchma.gov.ua
Офіційна сторінка Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/>
Сайт Кабінету Міністрів України пропонує офіційну інформацію Уряду України, статистику.
4. <http://www.me.gov.ua/>
Офіційний сайт Міністерства економіки України.
5. <http://www.minfin.gov.ua/>
Сайт Міністерства фінансів України поряд з іншою офіційною інформацією пропонує відвідувачам Бюджет України, дослідження та огляди, публікації, закони, укази Президента, Постанови Кабінету Міністрів, скорочений зміст журналу “Фінанси України”.
6. <http://www.mstu.gov.ua/>
Міністерство освіти і науки України.
7. <http://www.business-rada.kmu.org.ua/>
Сайт Ради підприємців України при КМУ. На сайті створені форуми для обговорення різноманітних тем. Сайт має каталог посилань до інших ресурсів Інтернет, які включають до себе державні органи влади, громадські організації та компанії України, активно залучені до процесів розвитку підприємництва в країні.
8. <http://www.bank.gov.ua/>
Офіційний сайт Національного банку України. На сайті можна знайти інформацію про банківську систему, основні заходи грошово-кредитної політики з 1999 року, основні макроекономічні показники економічного та соціального стану України з 1996 року, статистичну інформацію (баланс НБУ, об’єми грошової маси, відсоткові ставки рефінансування комерційних банків, монетарні показники України, тенденції),

інформацію про Платіжний баланс України з коментарями та аналізом, інформацію про фінансові ринки, законодавство України, іншу офіційну інформацію.

9. <http://www.sta.gov.ua/>

Сайт державної податкової адміністрації. Серед інших матеріалів на сайті публікується інформація про податкове законодавство, описана система оподаткування в Україні, представлена бізнес-інформація, у тому числі інформація за індексами інфляції, розміри мінімальної заробітної плати та облікові ставки НБУ та інша офіційна інформація, подані посилання до сайтів органів законодавчої, виконавчої та судової влади, податкових відомств країн-учасниць СНД та інших держав.

10. <http://www.ucee.com.ua/>

Сайт Української Ради з Економічної Освіти (УРЕО). На сайті Ви знайдете інформацію щодо діяльності УРЕО, матеріали до лекцій та семінарів з економічної теорії та методичку їх проведення, глосарій базових економічних понять, завдання до всеукраїнських та міжнародних олімпіад з економіки, статистичні дані, координати регіональних центрів з економічної освіти та інше.

11. <http://www.ncee.net/>

Сайт National Council on Economic Education (США). На сайті багато інформації англійською мовою, що є корисною для студентів та викладачів. Українські сайти новин

12. <http://www.interfax.kiev.ua>

Сайт Інформаційного Агентства “Інтерфакс-Україна”.

13. <http://www.korrespondent.net>

14. <http://www.podrobnosti.com.ua>

15. <http://www.elvisti.com.ua>